

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 – przyszłość

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Bibliotecznej, które odbyło się 27.11.2023 r. w Bibliotece Narodowej, omawiano m.in. sprawy rozwoju Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0

Z-ca dyrektora BN, p. Julia Konopka-Żołnierczuk, poinformowała o realizacji Priorytetu 1. Poprawa oferty bibliotek publicznych poprzez zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych oraz Priorytetu 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek, znanego również środowisku jako tzw. OMNIS 2, w wyniku ostatniego konkursu wyczerpano limit bibliotek podłączanych. Na obecnym etapie realizacji projektu nie przewiduje się włączenia kolejnych nowych bibliotek akademickich do programu.

Rada Wykonawcza KDBASP – wspólnie z Biblioteką Narodową – rekomendują wzmocnienie działań lobbingowych i włączenie w nie organizatorów bibliotek akademickich (uczelni), na rzecz udziału ministerstwa właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w ewentualnych kolejnych edycjach OMNIS. Za proponowanym rozwiązaniem przemawia zarówno sukces zrealizowanych wdrożeń systemu ALMA w dotychczasowych edycjach OMNIS, jak również aktywny udział bibliotek akademickich w tworzeniu katalogów centralnych, zarządzanych przez centralną bibliotekę państwa. Proponowane rozwiązanie pozwoliłoby na optymalizację kluczowych procesów bibliotecznych, traktując rozwojowo obszary takie jak chociażby wypożyczenia międzybiblioteczne, otwierając dyskusję na temat optymalizacji polityk gromadzenia w uczelniach. Doświadczenie ostatnich lat, związane ze zmniejszaniem finansowania Wirtualnej Biblioteki Nauki, pokazuje jak błędną była decyzja MEiN – uczelnie zmuszone były do zakupów indywidualnych, które z jednej strony zwiększały wydatki środków publicznych na zasoby biblioteczne, z drugiej (ze względu na umowy licencyjne przy zakupach indywidualnych) prowadziły do zmniejszenia dostępności zbiorów dla mniej zamożnych uczelni. Zapewnienie stabilnego, centralnego finansowania zintegrowanych systemów bibliotecznych stanowi warunek konieczny budowania ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, która potrzebuje stabilnych, opartych na nowoczesnych narzędziach infrastrukturalnych, podstaw. Zapewnienie finansowania, połączone z centralnym zarządzaniem usług dla uczestników ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, pozwoli bibliotekom (w tym akademickim) przekierować swoje działania na rozwój usług bibliotecznych, w miejsce nieustannego poszukiwania środków na zapewnienie oczywistych we współczesnym świecie, technologicznych podstaw ich funkcjonowania.